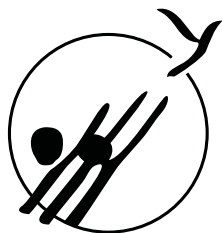

VIERDE WERELD BLAD

België - Belgique
P.B.
Brussel X
1/6019

Erkenningsnummer P 204209

Tweemaandelijks uitgave Beweging ATD Vierde Wereld,

november-december 2007, nr. 155

Verantwoordelijke uitgever: R. De Muylder, Victor Jacobsaan 12, 1040 Brussel. Uitgiftekantoor Brussel X

Twintig jaar 17 oktober

Twintig jaar nadat père Joseph Wresinski op het Plein van de Mensenrechten in Parijs de Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede onthulde, is de Werelddag van Verzet Tegen Extreme Armoede in veel landen en zeker ook in België een redelijk begrip aan het worden. In België zijn op drie plaatsen replica's van de steen: Gent, Brussel en La Louvière. Er werd dit jaar bij deze stenen en op veel andere plekken in het land op allerlei manieren stilgestaan bij grote armoede en vaak voerden militanten zelf het woord. De ervaringen en meningen van de slachtoffers van armoede stonden meer dan ooit centraal. In België zijn er

inmiddels verenigingen waar armen het woord nemen die meedenken en meepraten over het beleid dat hen aangaat. Tegelijkertijd blijkt uit de laatste cijfers dat meer landgenoten dan ooit in armoede leven: een op zeven ofwel 15 procent. Meer Walen dan Vlamingen. Meer Brusselaars dan Walen en Vlamingen. Meer allochtonen dan autochtonen. En de kloof tussen arm en rijk wordt in ons land en wereldwijd groter.

Twintig jaar 17 oktober. Waar staan wij nu? We blijven met de armsten samenwerken om hun stem en kennis te laten horen. Maar we zullen ook meer terug moeten naar het oorspronkelijke doel van de Beweging: contact zoeken met de armste en meest uitgesloten gezinnen om

vervolgens samen te werken aan een betere toekomst voor iedereen. Een toekomst waarin hopelijk ooit de mensenrechten van allen zullen worden gerespecteerd.

Op de bijeenkomst van het Mechels Armoede Platform op 21 oktober in Willebroek werd het debat tussen politici en publiek geleid door Guy Tegenbos, redacteur van het dagblad *De Standaard*. Over de verdoken armoede, over de mensen die anoniem in armoede leven, zei hij terecht: « **Zoek hen op, haal hen erbij en zorg dat ook zij gehoord worden** ».

Katia Delisse-Mercelis,
Coördinator ATD Vierde Wereld
Vlaanderen

ATD Vierde Wereld : internationale mensenrechtenbeweging

De beweging ATD Vierde Wereld is een internationale niet-gouvernementele organisatie (NGO) voor armoedebestrijding. Ze is niet gebonden aan een geloofsovertuiging of levensbeschouwing.

Ze werd in 1957 door Joseph Wresinski, een Franse priester, opgericht samen met de inwoners van een sloppenwijk in de Parijse agglomeratie. Joseph Wresinski, zelf in armoede opgegroeid, had een eigen kijk en inzicht in de realiteit van armoede en de wijze waarop ze kan worden bestreden worden: met de armsten zelf en vanuit hun ervaringen en kennis.

Teams van de ATD Vierde Wereld zijn permanent op zoek naar de armste personen en gezinnen op vijf continenten om hen te kennen en te ondersteunen in hun dagelijkse strijd om menswaardig te leven.

Grote armoede is een schending van de mensenrechten. De acties zijn gericht op de eerbiediging van ieders waardigheid en grondrechten: een duurzame basis voor de uitroeiing van grote armoede.

Geslaagde campagne rond Oproep tot solidariteit

Op vele plaatsen in het land ging 17 oktober, de dag door de Verenigde Naties uitgeroepen als de **Werelddag van Verzet tegen extreme armoede**, niet ongemerkt voorbij.

Ruim 20.000 handtekeningen werden in België opgehaald in de campagne **'Extreme armoede uitbannen, een weg naar vrede'**.

Gent 17 juni

De officiële start was op 17 juni 2007 bij de Gedenksteen in Gent, in samenwerking met de Beweging van Mensen met Laag inkomen en Kinderen.

De Vrolijke Kring uit Ronse en het inloophuis Kwiedam uit Oostende getuigden op die dag over het belang van de 17 oktoberherdenking.

Rik Boutens, Oostende: *We vragen uw solidariteit voor allen die het moeilijk hebben, steek je hoofd niet meer in het zand. Kom je ons tegen langs de straat, vlucht dan niet weg naar de overkant...*
Belle Bral, Ronse: *17 oktober is onze dag. We trekken de aandacht van zoveel mogelijk mensen op het onrecht van de armoede en de sociale uitsluiting. De hele samenleving mag zich van het onrecht, deze realiteit bewust zijn.*

2 Vierdewereldblad

Solidaire provincies

De bestuursploegen van de vijf Vlaamse provincies ondertekenden de oproep tot solidariteit.

Brugge 21 juni

Afgevaardigden van de vereniging t'Hope uit Roeselare en het inloophuis Kwiedam uit Oostende getuigden op 21 juni in het provinciehuis te Brugge. Tijdens deze ontmoeting ondertekenden de gouverneur, de gedeputeerden, de provinciegriffier en de voorzitter van de provincieraad van West-Vlaanderen de solidariteitsverklaring.

Getuigenis namens t'Hope : *Heel wat mensen weten niet wat armoede is, maar wij wel, wij leven erin. Daarom zijn de getuigenissen over armoede op deze dag heel erg van belang.*

Leuven 30 augustus

Vertegenwoordigers van inloophuis De Meander uit Leuven en van ATD Vierde Wereld kwamen op 30 augustus samen met de gouverneur, de gedeputeerden en de provinciegriffier van Vlaams Brabant in de indrukwekkende raadzaal van het provinciehuis.

Leopold Elias en Gaby Somers *Twintig jaar geleden waren mijn man en ik aanwezig bij de inhuldiging van de Gedenksteen te Parijs. Het was 17 oktober 1987. Père Joseph had ons opgeroepen om deel te nemen. "Wij hebben jullie inzet nodig om nieuwe deuren te openen", zei hij ons. Door deze ontmoetingen met vele mensen en door op 17 oktober verhalen te horen van mensen die het moeilijker hebben dan wij, vinden mijn man en ik kracht om naar anderen toe te stappen.*

Getuigenis namens De Meander : *En het aller-aller-belangrijkste vinden we dialoog! Daarom willen we jullie vooral oproepen om samen met ons meer in dialoog te gaan.*

De foto's in dit nummer, tenzij anders vermeld, werden genomen door Jos Delisse

Antwerpen 26 september

In de mooie panoramazaal van het provinciehuis te Antwerpen organiseerde ATD Vierde Wereld een persmoment samen met afgevaardigden van het ontmoetingshuis De Lage Drempel uit Mechelen, de vrouwengroep Nana uit Turnhout en Centrum Kauwenberg uit Antwerpen stad. In hun bijzijn ondertekende de gedeputeerde Wellens, namens de Antwerpse deputatie, de solidariteitsverklaring.

Getuigenis namens de Lage

Drempel: *mensen met een beperkt leefgeld hebben nood aan een plaats waar ze zichzelf kunnen zijn, soortgenoten ontmoeten. Eerst kwam ik om gewoon andere mensen te ontmoeten naar de Lage Drempel; stilaan deed ik mee aan vergaderingen en werkgroepen. Dat zou ik vroeger nooit gedurfd hebben.*

Getuigenis namens Kauwenberg: *de zorg en bekommernis voor onze kinderen, die in armoede opgroeien, eisen zoveel dat wij eraan ten onder dreigen te gaan. Wij moeten sterk blijven. Toekomst en hoop doorgeven is heel belangrijk. 17 oktober kan ons daarbij helpen.*

Getuigenis namens Nana: *met de campagne, willen we vooral de mensen bereiken die geen armoede kennen. Wij voelen ons door hen vaak niet begrepen. Het allerbelangrijkste is daarom dat mensen verder kijken dan wat ze zien.*

Hasselt, 27 september

De zes gedeputeerden en de gouverneur van Limburg hebben op donderdag 27 september de solidariteitsverklaring getekend.

Gent, 17 oktober

Ook de gouverneur, de leden van de Bestendige Deputatie en de provinciegriffier van Oost-Vlaanderen tekenden de oproep. Via een persbericht maakten ze hun solidariteit bekend.

En nog op 17 oktober

De burgemeesters van Halle, Tienen en Leuven tekenden publiekelijk de Oproep tot solidariteit.

Brussel, augustus:

Jongerenkaravaan

Ook in het kader van de campagne "Extreme armoede uitbannen, een weg naar vrede" trokken twee karavanen jongeren van ATD Vierde Wereld door heel Europa. De karavaan trok een spoor van positieve energie door de wijken in Schaarbeek en de Marollen. Op 17 oktober kwamen de 'caravaniers' aan op het Plein van de Mensenrechten in Parijs, waar zo'n 20.000 andere mensen hen begroetten. Moe waren ze, maar zeer voldaan!

De jongerenkaravaan sloot het bezoek aan Brussel af met een vrolijke optocht door de Marollen.

17 Oktober 2007

Ruim 17.000 handtekeningen van landgenoten die extreme armoede willen uitbannen en de wereldwijde oproep tot solidariteit ondertekenden werden op 17 oktober aan Herman Van Rompuy, de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, overhandigd. Amnesty International, ATD Vierde Wereld België, de Beweging van Mensen met Laag Inkomen en Kinderen, *Luttes- Solidarités-Travail* en *Entraide et Fraternité / Vivre Ensemble* werkten samen in deze campagne en gingen ook samen de handtekeningen overhandigen.

Foto: Jean Lecuit

Militant Marcel Houben uit Oostende en nationaal coördinator Régis De Muylder van ATD Vierde Wereld België overhandigen symbolisch het document aan Kamervoorzitter Van Rompuy dat de Belgische handtekeningen vertegenwoordigt.

Alle leden van de delegatie kwamen aan het woord. Kamervoorzitter Van Rompuy luisterde aandachtig naar alle sprekers. Van Rompuy tekende ook zelf de Oproep tot solidariteit en zei dat de vragen rond de strijd tegen armoede op de politieke agenda moeten staan. Hij voegde eraan toe dat het een goed moment is om aandacht voor de problemen te vragen, omdat er juist nu wordt onderhandeld over een nieuw regeerakkoord.

Koninklijke Vlaamse Schouwburg, Brussel

Bij de KVS in Brussel waren op 17 oktober de hele dag mensen en organisaties bijeen die op verschillende manieren bezig zijn met de bestrijding van armoede. De manifestatie was georganiseerd door het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding. ATD Vierde Wereld was met een stand aanwezig. Een groep uit Turnhout, waaronder vrouwen van Nana, zong samen met Guido Belcanto het lied met de titel *Zén waai misschien minder waard?* Belcanto schreef en componeerde deze uit het leven gegrepen song nadat hij verschillende keren met leden van de groep samen was gekomen en geluisterd had naar hun verhalen. De bedoeling is dat het op de website van Belcanto te horen zal zijn. Het zal niet te koop zijn.

De teksten op de Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede in Brussel werden in vier talen voorgedragen.

Vierde Wereldlied

Aan het einde van de dag werd op het hoofdpodium door een groot koor bestaande uit leden van verenigingen waar armen het woord nemen onder meer het Vierde Wereldlied gezongen.

Bij de stand van ATD Vierde Wereld bij de Koninklijke Vlaamse Schouwburg werden op 17 oktober nog honderden handtekeningen verzameld voor de Oproep tot solidariteit.

Gedenksteen in Brussel

‘s Avonds om 18 uur was bij de Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede bij het Europees Parlement in Brussel een ingetogen manifestatie met onder meer koorzang, een minuut stilte en getuigenissen in het Frans, Engels en Nederlands, georganiseerd door ATD Vierde Wereld België.

“Niemand kiest ervoor om in grote armoede te leven. Het is voor ons een dagelijks gevecht om de kop boven water te houden en te zorgen dat alle facturen betaald geraken, dat de kinderen het goed hebben. Wij hebben daarbij niet gewacht op anderen om op te komen voor ons gezin en voor elkaar. Ook vandaag vechten duizenden gezinnen helemaal alleen, zonder dat hun inspanningen erkend of bekend zijn. Een aantal onder hen hebben helemaal geen rechten, zoals asielzoekers en gezinnen die als illegalen geen bestaansrecht hebben. Uit onze ervaring met uitsluiting weten wij hoe erg dat is.(...)”

Reims

In Reims (Noord-Frankrijk) werd op 17 oktober een nieuwe Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede onthuld. Namens ATD Vierde Wereld België waren Gilles Michaux en Phillip Hendrick aanwezig.

Parijs, 17 oktober, 20 jaar later

140 personen uit 31 steden en gemeenten*, waar een replica van de Gedenksteen is, bevestigden hun verbintenis en beleefden hun betrokkenheid met de wereldwijde solidariteit waarvoor de Steen symbool staat. Tijdens het ochtendseminarie in de salons van het Parijse stadhuis getuigden ze over hun inzet en hoe hun solidariteit letterlijk en figuurlijk gegraveerd is in hun stad of dorp.

Raul Detona uit Manilla (Filipijnen) vertelde dat hij geen weet had van burgerrechten toen hij verjaagd werd van onder de brug waar hij met zijn familie leefde. Maar hij blijft strijden opdat iedereen zijn rechten zal kennen, in het bijzonder de mensen die onder de bruggen wonen.

De burgemeester van Somain (Noord-Frankrijk) schetste de situatie in zijn gemeente: het is een arme gemeente met vele werklozen, maar gelukkig zijn er inmiddels 30% sociale woningen. Hij besloot: als de wil er is om te handelen, vindt men de middelen.

Op het einde van het seminarie, ondertekende de gastheer, Bertrand Delanoë, burgemeester van Parijs, plechtig de solidariteitsoproep.

Foto: Miriam Meeusen

Een symbolische brug verbond de plek waar de eerste gedenksteen lag met de nieuwe gedenksteen.

's Avonds kwamen zo'n 20.000 mensen samen bij de Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede. Het was een grandioos moment. Een symbolische brug verbond de plek waar vroeger de eerste gedenksteen lag met de nieuwe gedenksteen. Twintig jaar engagement en verzet tegen extreme armoede en uitsluiting werden op deze manier treffend in beeld gebracht

* Er waren vertegenwoordigers uit Bolivia, Peru, de Filippijnen, Thailand, Burkina Faso, Ile de Réunion, Mauritius, Canada, de Verenigde Staten, Polen, Frankrijk en ... België.

Uit Gent: de heer Henk Teryn, kabinetsattaché van de burgemeester en de heer Kris Roels;
uit La Louvière: burgemeester Jacques Gobert, Mw. Marie Agnès Tilte en Mw. Esterina Paradis;
uit Brussel: Mw. Dominique Visée-Leporcq en de heer Alain Schacht.

Lissabon, september

Dalai Lama over armoede en vrede

De Dalai Lama, de geestelijke leider van het Boeddhisme, ontving op 16 september in Lissabon (Portugal), een afvaardiging van de Internationale Beweging ATD-Vierde Wereld. Eugen Brand, algemeen afgevaardigde van de Beweging, en Derek Asker, militant, spraken met hem over extreme armoede en vrede. De Dalai Lama, winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede in 1998, verklaarde onder meer: "Op wereldschaal is er een diepe kloof tussen rijken en armen. Ook binnen de landen zelf is die diepe kloof er. Ik denk dat dit de hele mensheid aangaat. (...)

Als mens maken we deel uit van eenzelfde menselijke familie. Je broer sterft van de honger, terwijl een andere broer een overvloed aan voedsel heeft maar niet deelt. Dit is immoreel! Hoe kan dit moreel gezien? Het is onmogelijk. Voor de armen is het nodig dat ze met veel zelfvertrouwen hard werken. Er is ook een geestelijke kant, het gaat niet louter om geld.

De Dalai Lama in gesprek met de delegatie van ATD Vierde Wereld. In het midden: Eugen Brand, algemeen afgevaardigde van de Beweging. (Foto: Alexandra Silva)

Waardigheid houdt zelfvertrouwen in. Vaardigheden, middelen en vorming zijn heel belangrijk.

Jullie organisatie staat in de praktijk en is echt bekommerd om arme mensen. Dat is schitterend! Overal waar ik kom en in al mijn toespraken, wijs ik op de ernstige gevolgen van deze kloof. Jullie voeren reeds acties om deze kleiner te maken. Daarom waardeer ik jullie prachtig werk enorm. Mijn geest is altijd bij jullie. Ga alsjeblief verder met jullie werk en maak het bekend aan zoveel mogelijk mensen. Dat is, denk ik, héél belangrijk. Zo voel ik het aan."

Solidair zijn

De solidariteitscampagne leidde tot een sneeuwbal effect in volle zomer: ondertekenaars riepen op hun beurt anderen op tot solidariteit.

De Vlaamse zanger en kunstenaar Willem Vermandere zei tijdens een wijkfeest in Mariakerke :

« Solidariteit, je gebruikt dit woord zo gemakkelijk. Ook ik, zonder het woord te gebruiken, spreek er over in veel van mijn liederen. Toch is het niet zo gemakkelijk om het werkelijk te zijn.»

Jos Delisse en Isabelle Maes

Vierdewereldblad 5

De school van de ongelijkheid

Vlaanderen is wereldkampioen in wiskunde, maar het is tegelijk ongeveer de slechtste leerling van de klas wanneer het gaat om sociale gelijkheid in het onderwijs. De kloof tussen de sterkst en de zwakst presterende leerlingen is nergens ter wereld zo groot als in Vlaanderen. In de loop van het leerplichtonderwijs (bij ons tot 18 jaar) vallen heel veel leerlingen uit de boot. Die prestatiekloof blijkt sociaal bepaald: de afhakers komen het vaakst uit arme en allochtone bevolkingsgroepen.

De kleuterklas

Cijfers tonen aan dat de onderwijs-ongelijkheid al start in de eerste kleuterklas.

Ons land bevindt zich in het gezelschap van Duitsland, en verder voeren ook Groot-Brittannië, Frankrijk en Nederland het peloton van de sociale ongelijkheid aan. Finland, Spanje, Italië, Noorwegen en Zweden daarentegen vertonen een veel kleinere graad van sociale discriminatie in hun onderwijs-systeem.

Inzicht in de mechanismen

De diepere wortels van de sociale ongelijkheid in het Vlaams onderwijs zijn: de blijvende overwaardering van het ASO en sterke onderwaardering van TSO en BSO, de té vroege studieoriëntering van leerlingen, de extreme concurrentie op de scholenmarkt, het beklemtonen van een pasklare gebruikskennis in plaats van een algemeen kritische kennis, het misbruik van het buitengewoon onderwijs als sociale bezemwagen, het zwakke integratiebeleid ten aanzien van migranten. Inzicht in deze mechanismen is de eerste voorwaarde om het draagvlak voor verdere hervormingen te versterken.

Wat te doen ?

Gemeenschappelijk onderwijs tot 14 of zelfs tot 16 jaar: zo wordt de sociale uitsluiting door vroegtijdige selectie tegengegaan en worden alle leerlingen tot kritische en actieve burgers gevormd. Dit

veronderstelt een ondersteuning op maat van elke leerling en een sterke omkadering van de basisschool.

De vrije schoolkeuze en de vrijheid van onderwijs moeten beperkt worden in naam van een ander principe: dat van de gelijkheid. Dit vermijdt het ontstaan van arme en rijke concentratiescholen.

Debatopener

Dit boek nodigt ons, lezers, uit tot een debat met rationele argumenten en niet met reacties vanuit de buik. De voorgestelde hervormingen vergen een lange adem. Maar enkele stappen in de gewenste richting zijn haalbaar op vrij korte termijn. Belangrijk is dat alle betrokkenen bij het onderwijs – de leerkrachten, de directies, de ouders, de schoolbesturen, de vakbonden, de journalisten, de politieke verantwoordelijken – de handschoen opnemen voor een debat over maatschappelijke keuzes die meer gelijke onderwijskansen voor de komende generaties kunnen verzekeren. Na 50 jaar dringt zich een nieuw onderwijspact op !

Isabelle Maes

'De school van de ongelijkheid'

- Nico Hirtt, Ides Nicaise
en Dirk De Zutter –
ISBN: 9789064454066
2007 · paperback (15 x 22,5 cm)
172p. · prijs : € 19,50

Over de auteurs:

Prof. Ides Nicaise is Hiva-onderzoeker en hoofddocent aan de KU Leuven.

Nico Hirtt is leerkracht en oprichter van 'Oproep voor een democratische school'.

Dirk De Zutter is vrijgestelde bij de Christelijke Onderwijs Centrale en begeleider van lokale inspraakorganen en ex-leerkracht.

Leesgroep Vierde Wereld Kortrijk

Leest het boek "*De school van de ongelijkheid*"
telkens op maandag
21 en 28 januari 2008
11 en 18 februari 2008
van 20 tot 22 uur
in het Huis van Vrede,
Marksesteenweg 52,
8500 Kortrijk
T: 056 21 47 12

Meer info te bekomen bij:

Isabelle Maes
Jacquetbosstraat 1
8587 Spiere-Helkijn,
GSM: 0477 13 28 50
isabelle.maes1@skynet.be

Uit « Geschreven en gesproken »

*een verzameling teksten van
Joseph Wresinski, stichter van
de Internationale beweging ATD
Vierde Wereld*

Het algemene, maatschappelijke aanvoelen blijft kiezen voor het uit huis plaatsen van kinderen uit de zogenaamde probleemgezinnen ...

Alsof het niet mogelijk was een milieu vooruit te helpen in haar ontwikkeling en in het vinden van de goede richting door externe beïnvloeding (beïnvloeding van buitenaf). Een eerste stap zou alvast zijn de gezinnen aan middelen te helpen om hun kinderen op te voeden en daarvoor moeten opvoeders ter beschikking worden gesteld.

Wat is een opvoeder? Een opvoeder leert de moeder thuis bij het opvoeden van de allerkleinsten en van de jonge kinderen. De rijke middens beschikken hiervoor over een kindermeisje. Maar ook de arme moeder moet geholpen worden. De opvoeder moet in het arme gezin aanwezig zijn, niet zozeer om een deel van de materiële zorg over te nemen – daaraan is ze gewend – maar omdat de moeder iemand naast zich nodig heeft. Ze moet haar persoonlijkheid ontwikkelen door iemand anders naast zich te hebben. Louter onder elkaar slagen vrouwen van het Kamp er niet in elkaar wakker te schudden en te inspireren: ze zijn teveel door dezelfde problemen in beslag genomen.

Bijeenkomst van vrijwilligers,
4 april 1962, J. Wresinski.

Ik herinner mij zo'n tien jaar voor het uitkomen van het *Algemeen Verslag over de Armoede* (voorjaar 1995) ... De thuisbegeleiding kwam op vaste tijden naar Héléne, om haar te "helpen" bij het opvoeden van de drie kleinsten. Het nog vrij jonge meisje had zich ijverig geschoold in de "gezonde aanpak", vertrekkend vanuit de beleavingswereld van het kind en spande zich tot het uiterste in om Héléne elementaire inzichten bij te brengen inzake het groeiproces van kinderen en de ontwikkeling in "de verschillende hechtingsprocessen", bijzonder tussen moeder en kind. Zo is het bijvoorbeeld in de algemene ervaring een verworven inzicht dat kinderen zich los moeten maken, hun eigen identiteit ontdekken en zich behoeven af te zetten tegen moeder (en eventueel vader), om zo moeizaam hun eigen weg in het eigen leven te vinden. Maar voor Héléne was de vreemde vrouw, die elke maandagvoormiddag ijselijk stipt aanbelde, de verpersoonlijking van de vreemde, vijandige buitenwereld. De moedige, (iets té) jonge beroepskracht was immers aan het gezin toegewezen door de toeziende jeugdrechter en had ook aan de desbetreffende dienst verantwoording af te leggen van de evoluties binnen het gezin. Voor Héléne was alles griezelig duidelijk. Dit was de eerste stap in het "afpakken" van de kinderen. Daarna zou het vreemde meisje beginnen te "schrijven" (schrijven is voor deze mensen altijd "stiekem en uiteraard vijandig") en de overheid op papier aanreiken wat nodig is om "gerechtelijk op te treden". Dus zette Héléne zich schrap. Ze zou lekker niets loslaten, haar kinderen zo uitsluitend mogelijk aan zich binden en ze bewaren tegen alle vreemde invloeden. Zij was immers de moeder en niemand moest dit in haar plaats komen doen of komen zeggen hoe ze van haar kinderen moest houden. Het "meisje van dienst" had bovendien ongelukkig genoeg een nogal formele en officieel klinkende taal (maar een volkse of meer vriendelijke taal zou dan weer slijmballig en komedie-achtig klinken, of extra kunstmatig) en deed de haren ten berge rijzen als die van de opgejaagde moeder. De maandagbezoeken werden aan ons dan ook uitgelegd als: "Maandag is 't weer controle, dan komt dat wijf van 't gerecht!" Solidair als wij waren – wij stonden immers klaar voor de ondersteuning van de verdrukten! – beluisterden wij Héléne en gaven met veel voldoening voeding aan haar huizenhoge argwaan tegen alle vreemde bemoeienissen. Ooit trof ik het "meisje van dienst" alleen aan bij Héléne thuis: mama zelf was op de vlucht, kort en goed de deur uit. "Jullie hebben haar mee opgejut", kreeg ik naar het hoofd geslingerd. Er zijn vele gesprekken nodig gebleken om het ijs te breken en de basisangst van arme mensen voor vreemde inmenging is heel dikwijls blijven bestaan. Deze mensen hebben zich al te lang afgezonderd en verschanst in wantrouwen en haat, op grond van vroegere drama's (De vorige kinderen, vier! van Héléne werden immers één voor één uit huis geplaatst, waarom zou het nu anders zijn?)

In 1995 ontwikkelde zich het eerste officiële begrip langs weerskanten. De samenleving wou dichterbij komen om de gezinnen het elementaire alfabet van opvoeding "groeien naar de overkant" (= die samenleving zelf) aan te reiken en ... de gezinnen kregen voor het eerst onder woorden waarom hun angst niét pure, onhandelbare emotie was, maar de bittere nasmaak van generaties ellende.

Maar ook wij, die ons zo dichtbij waanden en ons solidair en onvoorwaardelijk aan de kant van de gezinnen waanden, moesten meer een brug leren zijn tussen hulp en onmacht.

(Najaar 2007, Karel Staes, bij het lezen van *Ecrits et Paroles* in vertaling « Geschreven en Gesproken », vertaald door hem samen met Philippe Hendrick, ATD Vierde Wereld Brussel)

Campagne

Welzijnszorg 2007

Een toekomst zonder armoede begint op school

Om van iedere school een kansrijke school te maken, moeten een aantal belangrijke accenten gelegd worden. De overheid speelt daarbij een voortrekkersrol, maar ook scholen, leerkrachten, CLB's, ouders, leerlingen, ja zelfs de hele samenleving is mee verantwoordelijk!

Wij tekenen voor de toekomst en voor gelijke kansen in het onderwijs:

1. een school zonder uitsluiting
2. een 'brede' school
3. een warme en sterke school
4. een school met een brede basisvorming

["http://www.welzijnszorg.be/downloads/"](http://www.welzijnszorg.be/downloads/)

Wat vindt u van van onze website?

Bezoekt u www.atd-vierdewereld.be onze website wel eens? En zo ja, hoe vaak en waarom? Wat vindt u van de inhoud en de vormgeving? Indien u enkele positieve en negatieve punten kunt noemen, zouden we dat op prijs stellen. Ook als u tips of ideeën heeft (of mee wilt werken aan de eventuele veranderingen) vernemen we dat graag. Om te reageren kunt u gebruik maken van het e-mailadres op de pagina 'Contact' van www.atd-vierdewereld.be

Foto: H. Vereeck

Kalender

Zaterdag 15 december
Feestelijke Volksuniversiteit
Keerstfeest voor jong en oud,
te Brussel / Sint-Pieters-Woluwe. *Vrijwilligers kunnen zich opgeven bij het secretariaat.*

Volksuniversiteit
Jaarthema : 'Leven in een wereld die verandert'.

- dinsdag 22 januari 2008 aan de Universiteit Antwerpen
- dinsdag 26 februari 2008 in het Vierde Wereld huis te Brussel/Etterbeek.

Zaterdagen 1 december 2007, 1 maart 2008 en 24 mei 2008
Kennisvoormiddagen te Brussel. *Voor actieve leden, Vierde Wereld Huis Brussel.*

Zaterdag 16 februari 2008
Info-klusdag te Brussel,
Voor mensen die willen kennis maken met de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld.

Meer informatie?
Contacteer het secretariaat.

VIERDE WERELDBLAD

Tweemaandelijks uitgave van de Beweging ATD Vierde Wereld
Victor Jacobslaan 12,
1040 Brussel
Tel. 02 647 92 25.
Fax 02 640 73 84.
Prk. 000-0745336-85.
e-mail : atd-vw.belgie@skynet.be

Belgische afdeling van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld
avenue du Général Leclerc
95480 Pierrelaye, Frankrijk

Door lid te worden van de Beweging ATD Vierde Wereld onderschrijft u de basisopties van onze Beweging en betekent u een steun in onze strijd om een einde te maken aan de armoede.

Giften van 30 euro of meer per jaar zijn aftrekbaar van de belastingen. Een fiscaal attest wordt in februari afgeleverd.